

Üniversite Öğrencilerinde COVID-19 Korkusu ve İnternette Harcanan Zamanın İncelenmesi

Orhan ÇAKIR¹, Gülendam HAKVERDİOĞLU YÖNT², Fisun ŞENUZUN AYKAR³

ÖZET

Amaç: Bu araştırma pandemi süreci sonrasında bu dönemde alınan katı izolasyon ve karantina önlemleri ile beraber eğitim sürecinin ertelenmesinin, üniversite öğrencilerinin etkilenen psikososyal sağlıklarını ve internet kullanım alışkanlıklarında görülen değişikliklerin incelenmesini amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, İzmir Tınaztepe Üniversitesi'nde Mart-Nisan 2021 tarihleri arasında yapılmıştır. Kesitsel tipte olan çalışmanın örneklemini 267 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplamak için; Birey Tanıtım Formu ve Koronavirüs Korkusu Ölçeği kullanılmıştır. Tanımlayıcı verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, ortanca değer, en küçük ve en büyük değerler verilmiştir. İki bağımsız grup ortalaması Mann Whitney U testi ile karşılaştırılmıştır. Bağımsız üç veya daha fazla grup ortalamasının karşılaştırılmasında Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi ve ardından çoklu karşılaştırma testlerinden Dunn testi kullanılmıştır. Değişkenler arası korelasyon spearman rho testi ile değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizler için anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, Mann Whitney U ve korelasyon testleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması $19,63 \pm 1,73$ (min. 18-max. 40)'tır. Öğrencilerin %83,9'u kız, %16,1'i erkektir. COVID-19 korku ölçeği puan ortalamaları $21,31 \pm 5,77$ 'dir. COVID-19 öncesi internet kullanımı ortalamaları 4,03 iken COVID-19 sonrası internet kullanım ortalamaları 7,39 saattir.

Sonuç/Tartışma: Kız öğrencilerin COVID-19 korku ölçeği toplam puan ortalamalarının erkek öğrencilerinkinden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır. COVID-19 döneminde uzaktan eğitimde günde ortalama internette ders dinleme süreleri ile COVID-19 Korku düzeyleri arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Pandemi sürecinin internet kullanımını yaklaşık 2 kat olmak üzere ciddi oranda artırdığı saptanmıştır. Bunun için öğrencilere belirli aralıklarla pandemi ile ilgili bilinçli bilgilendirme yapılmalı ve ilgili konular üzerinde yeni çalışmalar planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19 Korkusu, İnternet Bağımlılığı, Öğrenciler

1.GİRİŞ

İzolasyon ve karantina uygulamaları COVID-19 hastalığının pandemik doğasından ötürü mücadelede alınan önlemlerin en başında gelmiştir. Uzun süreli alınan izolasyon ve karantina önlemleri insanların duygusal durumunu olumsuz etkilemiştir. Sosyal yaşam koşullarında değişim, yakınlarının kaybı, hastalığa yakalanma korkuları gibi durumlar insanların korku, kaygı ve stres düzeylerini daha da artırmıştır (1,2). İnsanların COVID-19 pandemisi öncesine göre sosyal hayatlarındaki etkileşimlerinde görülen bu azalmalar ile evde geçirilen sürenin artması fiziksel sağlık açısından koruyucu bir etkiye sahip olsa da psikososyal sağlık açısından çeşitli sorunların yaşanması açısından risk oluşturabilmektedir (3). Pandeminin getirdiği bu şartlardan en çok etkilenen gruplardan olan öğrenciler, fiziksel, psikolojik, finansal ve akademik olarak etkilemiştir. Pandemi ilanı ardından alınan uzaktan eğitim kararları ile birlikte yeni hayat koşullarına uyum sağlamaları istendiğinden, öğrencilerin hayatları önemli ölçüde değişmiştir (1,4). Hastalığa yakalanma korkusu ve hayat koşulları değişimiyle oluşan kaygı ve stres ile birlikte görülebilecek ana sorunlardan biri de internette geçirilen zamandır. Alanyazın incelemesinde konu ile ilgili yapılan çeşitli araştırmalar ve kanıtlar mevcuttur. Bunlardan biri, Statista (2021) tarafından Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir araştırmada, bireylerin COVID-19 pandemisi sürecinde internet kullanım oranları incelenmiştir. Araştırmaya göre bireylerin pandemi süreci ile birlikte internet kullanım oranlarında artış görülmüştür. (5,6). Bu araştırma pandemi süreci sonrası bu dönemde alınan katı izolasyon ve karantina önlemleri ile beraber eğitim sürecinin ertelenmesinin, üniversite öğrencilerinin etkilenen psikososyal sağlıklarını ve internet kullanım alışkanlıklarında görülen değişikliklerin incelenmesini amaçlamaktadır.

2.GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırmanın Amacı ve Türü

Bu araştırma, COVID-19 tehdidi değerlendirmesinin öğrencilerin korku düzeyi ve diğer etkenler ile etkisinin değerlendirilmesi amacıyla kesitsel tipte yapılmıştır. Araştırma, İzmir Tınaztepe Üniversitesi'nde Mart-Nisan 2021 tarihleri arasında yapılmıştır.

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, İzmir Tınaztepe Üniversitesi öğrencileri oluşturmuştur (N=474). Araştırma için örneklem seçimi yapılmamış olup, evrenin tamamına ulaşmaya çalışılmıştır. Araştırmaya 267 öğrenci katılmıştır.

Veri Toplama Araçları

İlgili verileri toplamak için; Birey Tanıtım Formu ile Koronavirüs (COVID-19) Korkusu Ölçeği kullanılmıştır.

Birey Tanıtım Formu: Öğrencilerin sosyodemografik özellikleri ve internet kullanımı ile ilgili bilgilerden oluşan formdur.

COVID-19 Korkusu Ölçeği: Ahorsu ve arkadaşları (2020) tarafından geliştirilmiş olan ölçek Bakıoğlu ve arkadaşları (2020) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır. Alt boyut ve madde sayısı olarak tek boyutlu ve 7 maddeden oluşmaktadır. Ölçek 5'li likert tipinde (1: Kesinlikle katılmıyorum, 2: Katılmıyorum, 3: Kararsızım, 4: Katılıyorum, 5: Kesinlikle katılıyorum) derecelendirme sistemine sahiptir. Ölçeğe ait Türkçe geçerlilik güvenilirlik çalışmasında iç tutarlılık katsayısı 0,82 olarak bulunmuştur. Bu araştırma için ölçeğin iç tutarlılık katsayısı 0,87 olarak bulunmuştur. Ölçeğin değerlendirilmesi, ölçekte ters madde bulunmamaktadır. Ölçek sonucuna göre alınan toplam puan bireyin yaşadığı COVID-19 korkusu durumunu yansıtmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 7 en yüksek puan 35 puandır. Ölçekten yüksek puan almak COVID-19 korkusunu yüksek yaşamak anlamına gelmektedir (7,8).

Verilerin Değerlendirilmesi

Verilerin analizinde, SPSS for Windows 19.0 (Statistical Package for Social Sciences for Windows) programı kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uyumu Shapiro-Wilk testi ile kontrol edilmiştir. İlgili sonuca göre veriler normal dağılmamaktadır. Tanımlayıcı verilerin analizinde sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, ortanca değer, en küçük ve en büyük değerler verilmiştir. İki bağımsız grup ortalaması Mann Whitney U testi ile karşılaştırılmıştır. Bağımsız üç veya daha fazla grup ortalamasının karşılaştırılmasında Kruskal Wallis tek yönlü varyans analizi ve ardından çoklu karşılaştırma testlerinden Dunn testi kullanılmıştır. Değişkenler arası korelasyon Spearman Rho testi ile değerlendirilmiştir. İstatistiksel analizler için anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

3.BULGULAR

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyodemografik Özelliklerinin Dağılımı

Sosyodemografik Özellikler	n	%	
Yaş ortalaması: (19,63±1,73 Min:18, Maks:40)			
Cinsiyet	Kız	224	83,9
	Erkek	43	16,1
Bölümü	Ameliyathane Hizmetleri	21	7,9
	Anestezi	40	15,0
	Fizyoterapi	17	6,4
	İlk ve Acil Yardım	26	9,7
	Tıbbi Görüntüleme Teknikleri	26	9,7
	Beslenme ve Diyetetik	40	15,0
	Ebelik	18	6,7
	Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon	16	6,0
	Hemşirelik	54	20,2
	Tıp	9	3,4
Yaşadığı Yer	İl	182	68,2
	İlçe	80	30,0
	Köy	5	1,9
Aile Yapısı	Çekirdek aile	204	76,4
	Geniş aile	47	17,6
	Parçalanmış aile	16	6,0
Kardeş durumu	Var	211	79,0
	Yok	56	21,0
Anne Eğitim Düzeyi	Okur yazar değil	10	3,7
	Okur yazar	5	1,9
	İlkokul	67	25,1
	Ortaokul	58	21,7
	Lise	80	30,0
	Üniversite	44	16,5
Baba Eğitim Düzeyi	Lisansüstü	3	1,1
	Okur yazar değil	0	0,0
	Okur yazar	1	0,4
	İlkokul	46	17,2
	Ortaokul	61	22,8
	Lise	78	29,2
Gelir Düzeyi	Üniversite	78	29,2
	Lisansüstü	3	1,1
	Gelir giderden az	33	12,4
Sigara Kullanımı	Gelir gidere denk	191	71,5
	Gelir giderden fazla	43	16,1
Alkol Kullanımı	Var	67	25,1
	Yok	200	74,9
İnternette geçirdiğiniz süre günlük aktivitelerinizi gerçekleştirmenizi engelliyor mu?	Var	81	30,3
	Yok	186	69,7
	Evet	85	31,8
İnternette planladığınızdan daha fazla mı vakit geçiriyorsunuz?	Hayır	68	25,5
	Bazen	114	42,7
	Evet	153	57,3
Derslerinizin dışında kalan sürede her fırsatta internet kullanıyor musunuz?	Hayır	40	15,0
	Bazen	74	27,7
	Evet	117	43,8
Derslerin dışında internette geçirdiğiniz zaman nasıl hissediyorsunuz?	Hayır	54	20,2
	Bazen	96	36,0
	Evet	117	43,8
	Mutlu	192	71,9
	Mutsuz	75	28,1

Tablo 1'de araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin tanıtıcı özellikleri ve dağılımları sunuldu. Öğrencilerin %83,9'u kız, %16,1'i erkektir. Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin yaş ortalaması 19,63±1,73 (min. 18-max. 40)'tır. Araştırmanın yapıldığı üniversite ilk kez öğretime 2020-2021 yılında

başladığı için öğrencilerin tamamı birinci sınıftır. Öğrencilerin %68,2'si il merkezinde yaşadığını, %76,4'ü çekirdek aile yapısında olduğunu, %79,0'u kardeşi olduğunu ifade etmiştir. Öğrencilerin anne eğitim durumları incelendiğinde %16,5'i üniversite mezunu, %30,0'u lise mezunu, %3,7'si okur yazar değildir. Baba eğitim durumlarında ise %29,2'si üniversite mezunu, %29,2'si lise mezunudur. Sigara kullanımı %25,1 ve alkol kullanımı %30,3'tür.

Araştırmaya katılan öğrencilerin %31,8'i internette geçirdikleri sürenin günlük aktivitelerini engellediğini %42,7'si bazen engellediğini ifade etmiştir. Öğrencilerin %57,3'ü internette planladıklarından daha çok vakit geçirdiğini, %27,7'si bazen geçirdiklerini belirtmiştir. Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin %43,8'i ders dışında kalan sürede her fırsatta internette vakit geçirdiğini %36,0'sı bazen geçirdiğini ifade etmiştir. Derslerin dışında internette vakit geçiren öğrencilerin %71,9'u bu durumdan mutlu olduğunu belirtmiştir.

Tablo 2. Değişkenlerin Tanıtıcı İstatistikler ve Spearman Korelasyonları

Özellik	\bar{x}	SS	Median	Min	Maks	ρ			
						1	2	3	4
1. COVID-19 öncesi internet kullanımı	4,03	2,11	4,00	1,0	20,0	—	,546	-,049	-,083
2. COVID-19 sonrası internet kullanımı	7,39	3,05	7,00	1,0	20,0		—	,901	,150
3. Uzaktan eğitim süreci günlük ders	4,61	1,97	4,00	0,0	12,0			—	,159*
4. COVID-19 Korku Ölçeği Puanı	21,31	5,77	21,00	7,0	34,0				—

*p<0,01

Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin COVID-19 öncesi internet kullanımı ortalamaları 4,03 saat olup en az 1 saat iken en çok 20 saat olduğu görüldü. COVID-19 sonrası internet kullanım ortalamaları 7,39 saat olup en az 1 saat iken en çok 20 saat olduğu görüldü. Uzaktan eğitim süresince günlük ders için ortalama 4,61 saat internet kullandıkları en az 0 saat en çok 12 saat olduğu görüldü.

COVID-19 Korku Ölçeğinden alınacak en küçük puan 7, en büyük puan 35 puan olup araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin, aldıkları en düşük puanın 7, en yüksek puanın 34 olduğu görüldü. Ölçekten alınan toplam puanların ortalaması 21,31 olduğu ve değerlendirildiğinde öğrencilerin korku düzeylerinin orta düzeyin üstünde olduğu saptanmıştır.

Spearman Korelasyon Katsayısı analizine göre COVID-19 döneminde uzaktan eğitimde günde ortalama internetten ders dinleme süreleri ile COVID-19 Korku düzeyleri arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r_{\text{spearman}} = 0,159$, $p = 0,009$)

Tablo 3. Öğrencilerin Sosyodemografik Özelliklerine göre COVID-19 Korku Ölçeği Puanlarının Değerlendirilmesi

Ölçek	Özellik	n	Ort±SS	p	
COVID-19 Korku Ölçeği Toplam Puanı	Cinsiyet	Kız	224	22,06±5,39	0,000
		Erkek	43	17,37±6,12	
	Yaşadığı Yer	İl	182	21,20±5,79	0,898
		İlçe	80	21,56±5,54	
		Köy	5	21,00±9,38	
	Aile Yapısı	Çekirdek	204	20,92±5,72	0,188
		Geniş	47	22,68±6,09	
		Parçalanmış	16	22,25±4,98	
	Kardeş Durumu	Var	211	21,20±5,78	0,516
		Yok	56	21,71±5,77	
	Anne Eğitim Düzeyi	Okur yazar değil	10	23,30±4,90	0,751
		Okur Yazar	5	24,00±7,00	
		İlkokul	67	21,13±5,59	
		Ortaokul	58	21,46±5,84	
Lise		80	20,68±6,33		
Üniversite		44	21,61±4,90		
Lisansüstü		3	23,33±7,63		
Baba Eğitim Düzeyi	Okur yazar değil	0	-	0,131	
	Okur Yazar	1	27,00		
	İlkokul	46	19,67±6,02		
	Ortaokul	61	21,49±6,31		
	Lise	78	21,80±5,24		
	Üniversite	78	21,32±5,59		
	Lisansüstü	3	27,66±2,30		
Gelir Düzeyi	Gelir giderden az	33	20,92±7,02	0,945	
	Gelir gidere denk	191	21,44±5,30		
	Gelir giderden fazla	43	21,31±5,77		
Sigara Kullanımı	Var	67	20,67±6,17	0,740	
	Yok	200	21,58±5,58		
Alkol Kullanımı	Var	81	20,67±6,17	0,336	
	Yok	186	21,58±5,58		
İnternette geçirdiğiniz süre günlük aktivitelerinizi engelliyor mu?	Evet	85	22,90±5,34	0,014	
	Hayır	68	20,60±6,59		
	Bazen	114	20,54±5,34		

Öğrencilerin bazı sosyo-demografik özellikleri ile COVID-19 korku ölçeği puan ortalamaları arasındaki ilişki incelenmiştir. Kız öğrencilerin COVID-19 korku ölçeği toplam puan ortalamalarının erkek öğrencilerinkinden istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). İnternette geçirdiği sürenin günlük aktivitelerini gerçekleştirmesini engellediği görülen öğrencilerin COVID-19 korku ölçeği puanlarının istatistiksel olarak anlamlı düzeyde yüksek olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$).

4.TARTIŞMA

Pandeminin yayılımının hızlı bir seyirde olması ve ölümcül etkinlik göstermesi ülkelerin sosyal yaşamından eğitimine kadar her alanda farklı kısıtlama uygulamalarına neden olmuştur. Ülkemizde bu kapsamda; okul öncesi dönemden yükseköğretime kadar tüm eğitim kademelerinin faaliyetlerini uzaktan eğitim yoluyla devam ettirmeleri, farklı yaş gruplarına yönelik belirli saatler haricinde sokağa çıkma kısıtlaması getirilmesi, seyahat kısıtlamaları ve hafta sonları sokağa çıkma kısıtlamalarının getirilmesi gibi çeşitli önlemler alınmıştır. Bu bağlamda bir halk sağlığı sorunu olan pandeminin üniversite öğrencilerine de çeşitli etkilerde yansması söz konusu olmuştur (9).

Bu araştırma; COVID-19 pandemisinde yoğun olarak etkilenen üniversite öğrencilerinin COVID-19 korku düzeyleri ile internette harcadıkları zamanı incelemeyi temel almıştır. Sonuçlar, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin COVID-19 pandemi korkusunun orta düzeyin üstünde olduğunu göstermiştir. Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin COVID-19 korkusu puan düzeyi cinsiyet değişkeni ile istatistiksel açıdan anlamlı farklılaşma göstermiştir. Nehir ve Güngör Tavşanlı (2021) tarafından 411 üniversite öğrencisiyle yapılan araştırmada COVID-19 korkusunun kız öğrencilerde anlamlı düzeyde daha yüksek olduğunu bulmuştur. Duman (2020) tarafından 100 üniversite öğrencisiyle yapılan bir araştırma da cinsiyet ile ilgili istatistiksel açıdan anlamlı bir sonuç elde edilememiştir. Bakioğlu ve arkadaşları (2020) tarafından 960 kişiyle yapılan araştırmada COVID-19 korkusunun kadınlarda istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre korku düzeylerinin daha çok yüksek olmasının nedeni çalışmayı oluşturan grubun baskın olarak kız öğrencilerden oluşması düşünülmektedir. Elsharkawy ve Abdelaziz (2020) tarafından Mısır'da 416 üniversite öğrencisiyle yapılan araştırmada kız öğrencilerin anksiyete yaşama olasılığının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu haliyle çalışma, literatürü desteklemiştir (10-12).

COVID-19 pandemisi sürecinde bireylerin kısıtlamalardan dolayı evde daha çok zaman geçirmeleri ile birlikte internette daha fazla zaman harcamaları internet kullanımı açısından risk oluşturabilmektedir. Virüsün yayılımını önlemek amacıyla tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de uzaktan eğitim sürecine geçilmiştir. Araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin COVID-19 pandemisi öncesi günlük internet kullanımı ortalamaları 4,03 iken COVID-19 pandemisi süreciyle günlük internet kullanım ortalamaları 7,39 saat olmuştur. Uzaktan eğitim süresince günlük ders için ortalama 4,61 saat internet kullandıkları tespit edilmiştir. Bu bağlamda araştırma grubunu oluşturan öğrencilerin COVID-19 döneminde uzaktan eğitimde günde ortalama internetten ders dinleme sürecinin öğrencilerin COVID-19 Korku düzeylerini artırdığı tespit edilmiştir (13,14).

Özdemir ve Arpacıoğlu (2020) tarafından 1.020 birey ile yapılan araştırmada, bireylerin yaklaşık %60'ının internet harcadıkları zamanın pandemi öncesi sürece göre arttığı belirtilmiştir. Islam ve arkadaşları (2020) tarafından Bangladeş'te 13.525 birey ile yapılan araştırmada, bireylerin yaklaşık

%56'sı pandemi sürecinde günlük internette kullanımlarının ortalama 4 saatten fazla olduğu saptanmıştır. Duan ve arkadaşları (2020) tarafından Çin'de 3.613 birey ile yapılan araştırmada, bireylerin yaklaşık %26'sı COVID-19 pandemisi öncesinde günlük internet kullanımı ortalama 3 saat ve üzeri iken COVID-19 pandemisi süreciyle beraber %57'sinin günlük internet kullanımı ortalama 3 saat ve üzeri olduğu tespit edilmiştir. Alanyazın taramasına göre çalışmamızda elde edilen sonuçlar literatürü desteklemiştir (15-17).

5.SONUÇ

Araştırmada öğrencilerin COVID-19 korkusu orta düzeyin üzerinde tespit edilmiştir. Pandemi sürecinin internet kullanımını yaklaşık 2 kat olmak üzere ciddi oranda artırdığı saptanmıştır. Sonuç olarak, pandemi sürecinin getirdiği bu olumsuz koşullar üniversite çağındaki öğrencilerimizin psikolojik sağlığına ve davranışına da etki etmiştir. Gelecek kuşağımızı oluşturacak bu öğrenciler için pandemi sonrasında bu dönem ki korkudan kalabilecek etkilerin azaltılması ve git gide artan internet kullanım süresinin hızlı bir şekilde düşürülmesi gerekmektedir. Bunun için öğrencilere belirli aralıklarla pandemi ile ilgili bilinçli bilgilendirme yapılmalı ve ilgili konular üzerinde daha derinlemesine çalışmalar planlanmalıdır.

6.KAYNAKLAR

1. Brooks SK, Webster RK, Smith LE, Woodland L, Wessely S, Greenberg N, Rubin GJ. The psychological impact of quarantine and how to reduce it: Rapid review of the evidence. *The Lancet* 2020; 395: 912-920.
2. Wu Z, McGoogan JM. Characteristics of and important lessons from the coronavirus disease 2019 (COVID-19) outbreak in China: summary of a report of 72 314 cases from the Chinese Center for Disease Control and Prevention. *Jama* 2020; 323:1239-1242.
3. Benke C, Autenrieth, LK, Asselmann E, Pané-Farré CA. Lockdown, quarantine measures, and social distancing: Associations with depression, anxiety and distress at the beginning of the COVID-19 pandemic among adults from Germany. *Psychiatry Research*, 2020;293, 113462.
4. Shigemura J, Ursano RJ, Morganstein JC, Kurosawa M, Benedek DM. Public responses to the novel 2019 coronavirus (2019-nCoV) in Japan: mental health consequences and target populations. *Psychiatry Clin Neurosci*, 2020;74(4):281-282.
5. Statista. (2021). Coronavirus: impact on online usage in the U.S.- Statistics & Facts. 15.05.2021 tarihinde <https://www.statista.com/topics/6241/coronavirus-impact-on-online-usage-in-the-us/> adresinden alındı.
6. Griffith E. (2020). *COVID-19 Leads to Upsurge in Kids' Streaming Screen-Time*. 15.05.2021 tarihinde <https://www.pcmag.com/news/covid-19-leads-to-upsurge-in-kids-streaming-screen-time> adresinden alındı.
7. Ahorsu DK, Lin CY, Imani V, Saffari M, Griffiths MD, Pakpour AH. The fear of covid-19 scale: development and initial validation, *International Journal of Mental Health and Addiction*, 2020;27:1-9.
8. Bakioğlu F, Korkmaz O, Ercan H. Fear of covid-19 and positivity: mediating role of intolerance of uncertainty, depression, anxiety, and stress. *International Journal of Mental Health and Addiction*. 2020;28:1-14.
9. T.C. Sağlık Bakanlığı (2020). COVID-19 bilgilendirme sayfası. 15.05.2021 tarihinde <https://covid19.saglik.gov.tr/> adresinden alındı.
10. Nehir S, Tavşanlı NG. COVID-19 Pandemisinin Hemşire ve Ebe Öğrencilerin Korku ve Kontrol Algısı Üzerindeki Etkisi. *Medical Sciences*, 2021;16(2), 141-150.
11. Duman N. (2020). Üniversite öğrencilerinde COVID-19 korkusu ve belirsizliğe tahammülsüzlük. *The Journal of Social Science*, 2020;4(8), 426-437.
12. Elsharkawy NB, Abdelaziz EM. Levels of fear and uncertainty regarding the spread of coronavirus disease (Covid-19) among university students, *Perspect Psychiatr Care*. 2020; 1– 9.

13. Eidi A, Delam H. Internet addiction is likely to increase in home quarantine caused by coronavirus disease 2019 (COVID 19). *Journal of Health Sciences & Surveillance System*, 2020; 8(3), 142–143.
14. Guessoum SB, Lachal J, Radjack R, Carretier E, Minassian S, Benoit L, Moro MR. (2020). Adolescent psychiatric disorders during the COVID-19 pandemic and lockdown. *Psychiatry Research*, 2020; 291, 113264.
15. Özdemir D. ve Arpacıoğlu S. Sosyal Medya Kullanımı, Sağlık Algısı ve Sağlık Arama Davranışının Koronavirüs Korkusu Üzerine Etkisi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 2020; 12(1), 1–15
16. Islam MS, Sujan MSH, Tasnim R, Ferdous MZ, Masud JHB, Kundu S, ... Griffiths MD. Problematic internet use among young and adult population in Bangladesh: Correlates with lifestyle and online activities during the COVID-19 pandemic. *Addictive Behaviors Reports*, 2020; 12, 100311.
17. Duan L, Shao X, Wang Y, Huang Y, Miao J, Yang X. ve Zhu G. (2020). An investigation of mental health status of children and adolescents in china during the outbreak of COVID-19. *Journal of Affective Disorders*, 2020; 275, 112–118.